

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereske dése ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 ft.
Fél évre 2 ft.
Negyed évre 1 ft.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtatnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppelik A., Daube G. L. és társainál és Herndl. Brünben: Stern M.

Nyiltér petitsora 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

A divat.

Sokan azt mondják: minden szép, ami divat. Igazabbat mondanak azonban azok, kik számára nézve kisebbek, de akik azt állítják: mindaz divatos is, ami szép. Hozzunk fel reá példákat.

Nagy divat volt valamikor a krinolin, ma ki találja e viseletet szépnek? Nagy divat volt a fehér paróka még II. József korában is. Már most kérdem, mikor fest jobban egy fiatal leányarcz, aranyzóke hajfürtjeivel-e, vagy ha rizporozott fehér paróka takarja el gyönyörű természetadta hajkoronáját? Sokszor ilyen a divat.

Nincs e tehát több igazság abban az állításban, hogy minden szép: divatos. A szép arcz mindig divatban marad, vagyis addig marad divatban, míg a szép arczra ráncok nem gyűlnek. Mindig csak kicsiny láb lesz a divatos női láb, hiszen ez már ezer és ezer év óta tetszik s még mindig ép ugy divat mint Japánban, hol csecsemő-korukban kezdik a leányok lábát apróvá nyomorítani. Mert a kicsiny láb szép. Vagy mondjunk egy másik példát. A fülbevaló is mindig divatban marad, pedig talán fülbevalót Éva anyánk is viselt már.

De ez csak általános jellemzése a divatnak. Menjünk a részletekre. Azt mondják,

hogy a divat rettenetesen szeszélyes és így költséges. Minden perczen más-más képbe, ruhába, alakba, formába öltözik a divat; s az ember, hogy mindig a divatot kövesse, mesés áldozatokat hoz.

Ez azonban a valóságban csak azt jelenti, hogy az emberek igen szeszélyesek, mindig újat és újat találnak ki, s akár izléstelen az az új, akár nem; hát divattá esinálják, mert új. De mert legtöbbször izléstelen, hát csak két hélig marad divatban, éppen addig, míg Párisból Berlinbe, onnan Bécsbe s végre hozzánk költözködhettek, azután le is tehetjük ezt az újat.

Eddig csak a női divat járt sok szeszélyességgel és változattal. Egyik évben olyan kalapokat hordtak asszonyaink, hogy fejük bubját is alig-alig fődte be, a másik évben meg már fejviseletük egész virágos kertté változott át, vagy zöldséges, veteményes kertté, hol legelészni is lehet. Így a ruhákkal is. Az egyik évben szorult a szép női karokra a ruha és előnyösen tünt elő a kar természetes gömbölyűsége, a másik évben meg már a karokból szárnyak lettek, óriási szárnyak, minők csak a phönix madárnak lehettek.

Nos, most térjünk át a férfivilágra. Szidjuk össze őket. Illik-e és a férfi komolysággal összeegyeztethető-e, hogy a férfidivat-

ban is a legnagyobb szeszélyesség állott be. A frakk és a fekete öltöny kétszáz év óta mindig divatban volt és szalonképes. Ma? Ma már megtörtént az, hogy a férfiak egyik előkelő bálunkon maskarába öltöztek, érte a 6 éven aluli gyermekekhez illő térdig érő veres nadrágot. Égbe kiálló izléstelenség! Mert a nők eltakarják lábszárukat, hát azért mi férfiak mutassuk nekik a magunkét? De így van ez most a gallér-, ing- és nyakkendő-viseletben is. Egyik izléstelenség követi a másikat. S nincs az a képtelenség, mely magának két hélig vagy két hónapig divatot nem tudna teremteni.

Ideje lenne már, hogy e divathajszolásból, e divatesinálásból kijózanodjunk; s ha kijózanodni a külföld nem akarna: a saját eszünkéből jőzanodjunk ki magunk. Először is költséges mulatság ez a mostani állapot, másodsor pedig izléstelen. Mindkét ok pedig elég fontos, hogy gondolkodóvá tegyen bennünket. Egy egyszerű s kevés díszszel ellátott, testhez illő ruha mindig szép marad, soha sem mellet ki a divatból, kultiválják hát asszonyaink az angol szabású ruhát. A férfiaknak nem is teszék ajánlatot, csak annyit mondok: a ruha ne legyen se nagyon szűk, még kevésbé nagyon bő, se nagyon világos, se nagyon kockás, legfőbbképen mindkét nemnek szóljon az a közmondás:

TÁRCZA.

Kétkedés — remény.

Gondolatim pegázusán
Elszállok egy szép bimbóhoz
Kíhez szíveim visszavágyik,
Kíért eped, s aki irt hoz.

Kutatok az emlékek közt
S ugy elandalg köztük lelkem!
Fantáziám éleim varázsol:
Barna fürtű, földi szellem.

S ilyenkor óh! gondolsz-e rám?
Sugalmazza-e kis szíved?
Vagy kitörél minden nyomot,
Mely a multhoz visszavezet?

Tűzként gyötör ez a székszis,
Tűként nyílal ez az eszme,
S az ég ivén csillag rezeg . . .
Reményt támaszt ismét bennem.

Alpári H. Jenő.

A két fiu.

Amikor Futó Mihály uran meghalt, két gyermeke Béla és Jancsi még nagyon kicsikék voltak. Az özvegy, kire az ősi jussból jócskán maradt, sokat gondolkozott fiai jövőjén. De hiába, anyai szívét nem lehet okolni, hogy elsősülőtött Bélát jobban szerette — czivakodó, haragos természete ellenére is — mint a szelid lelkű Jancsít. Sok tépelődés után bizony arra határozta magát az özvegy, hogy az urias modoru Bélát ügyvédnek nevelteti, Jancsít pedig asztalosnak adta. Pedig ha tudja, hogy mi fog történni idővel, bizonyára megfordítva cselekszik.

Béla a városban tanult; szerető anyja mindennel ellátta büszkeségét. Büszke is volt a fiura: Jól tanult és tanárai szép jövőt jósoltak neki. Jancsi meg anyja közlében nőtt fel, derék, szorgalmas, munkás fiu volt, hanem — szegény — műveltség tekintetében nagyon elmaradt Béla mellől, — az ő nevét nem fogják kürtölni az újságok, mint híres emberét, nem lesz szalonja, abban nem sürognek-forognak majd a közélet annyi kitünőségei, mint Béla házában, mely valószínű, hogy patotának is be fog válni! — Így ábrándozott az özvegy.

Drágán megfizette ezeket az álmokat. Béla a városban valósággal ette a pénzt. Mit csinált, mit nem? hogyan élt, mennyit engedett meg magának? mind erről nem volt fogalma a szegény özvegy asszonynak, ő csak fizette a kontókat, a hogy befutottak. Mert tetszik tudni, a tudomány drága könyvekbe van lerakva s azokat nem vesztegetik ingyen az utcán. Bizony drága pénzen kellett azokat megvásárolni.

Jóformán el is ment Bélának egész apai jussa, mire a diploma megkerült. Nagyon jó volt a diploma; az anya sirt örömeiben, mikor a már 25 éves fiu megmutatta neki s ölegette kedvencz fiát, szíve büszkeségét.

Jancsi is megnőtt már, a régi csendes fiuból komoly férfi lett. Mestere alig győzte dicserni, de mind az a jó, amit kisebb fiáról hallott, valami nagyobb örömet nem kellett az özvegy szívében. Csak akkor volt igazán boldog, ha nagyobbik fiát maga mellett láthatta, csökölgethette. A diploma feletti öröme még le sem csillapodott, mikor Béla megszólalt:

— Most pedig mindenek előtt kérném a jussomat!

— A jussodat? — kérdé Futóné nagy szemeket meresztve.

— Természetesen, anyám! — magyarázta ki magát Béla, — kezdő ember vagyok s levegőből csak nem élhetek.

— De hiszen te már kikaptad a téged illető részt az utolsó garasig, fiam, — világosítá fel fiát az özvegy — sok kellett neked, ami megmaradt, az már a Jancsié. Így kívánja ezt az igazság.

— Ne magyarázza nekem mama az igazságot. Én jobban tudom, mi az igazság.

— No persze! Hiszen azért tanítottalak, hogy tudd, s azért mondom, hogy ne keress semmit szegény öcsédén, meg rajtam. Lásd, elég lesz a gyerekeknek azt az adósságot kitisztítani a házról, amit miattad kellett csinálnom.

— Adjuk el, s ami megmarad: elosztjuk — mondá Béla hídgen — így lehet legkönnyebben tisztítani mindent.

egy fecske ne csináljon mindjárt nyarat.

De az öltözködésen kívül is annyi mindent tesznek az emberek divat szerint! Divat szerint esznek, divatosan mozognak, beszélgetnek, viselkednek, divatosan zsuroznak s divatosan teszik el magukat holnapra.

Mondjunk el egy pár ily divatos szót:

Divat, hogy ő nagysága a művelzet s a művészet rovására 10 perczzel később menjen el a színházba s félórával előbb hagyja ott a darabot, mintsem ez befejeződik. Pedig ez már elég régi és okatlan divat arra, hogy kikopják a divatból. Divat, hogy a háziasszonyt mindig elragadónak, bájosnak, szellemességben kifogyhatatlannak, kedves-ségen eligézőnek tartassék. Persze ez a csodabogár háziasszony személyben minden nap változik. Divat, hogy a fiatal ember fűnek-fának bóköljön, még akkor is, ha vőlegény, persze ez esetben a menyasszonyával minél kevesebbet foglalkozzék. De hisz minek soroljam mindezt fel, mikor az is divat ma már, hogy az asszony az urát megcsalja.

Divat, hogy a kereskedő egy-kétszer megbukjék, a szerelmes pár marólugot igyék, a pénztáros defraudáljon, a kaszinói tag hamisan kártyázzék, a gróf demokrata legyen, gyerkőczök párbajozzanak stb.

Most már a divat szélességét véve alapul, mely az egyik szélsőségtől a másikba rohan, azt a szerény kérdést vetem fel: a pénz nélküli öreg leányok mikor jönnek már divatba?

Aratáskor.

Aranykalászkától ékes a rónaság. A merre a szem ellát, gazdag áldás gyönyörködtet. A határnak gyönyörű képe van, a gazdának biztató reménye. Ha csak a legkritikusabb időben nem jön vetéseinkre erős, buzát megaszaló meleg, a gazda verejtékét, gondját és fáradságát busásan megjutalmazza a hálás föld.

— Mit? — pattant föl az özvegy, mintha kigyó csipte volna meg — micsoda? Eladni a házat, apátok házat? Komolyan beszélsz fiam?

— Nagyon komolyan!

— Soha! érted fiam? soha! Én állok őrt a kapuban, hogy idegen ember abba lábát be ne tegye. És volna szived, elköttyavetyélni az ősi házat?!

— Mindennapi dolog az, anyám, osztozkodó atyafiak között.

— Fiam, megörültél! Mondtam neked már semmi jussod.

— Ad a törvény.

Az özvegy elvesztette már minden türelmét, elfordult szíve büszkeségétől, s azt mondta:

— Eredj el szemem elől. Megtagadlak, hogy fiam vagy.

És az ügyvéd elment. Másodszor kereste jussát s a törvény megítélte neki. Az ősi házat nem sokára licitálták is. Három hajdu állott őrt a kapuban, hogy a licitáló publikumnak bántódása ne essék. Félték az özvegytől, utóvégre még galibát talál csinálni. Hanem dehogyan csinált. Szegény öreg behuzta magát az utolsó szobába, hova nem hallatszott be az árverezők bántó zajongása; ott sirt csöndesen. Könyei pataként peregtek le arcáról.

Egyszer csak vállára teszi valaki a kezét.

— Kedves mama! ne sírj, nem turnak ki az idegenek családi örökünkéből; én vettem meg a házat.

— Te? — pattant fel az özvegy — te vetted meg, és mivel?

— Jó emberek ajánlották fel hozzá a pénzt, két kezem munkája fogja törleszteni az adósságot.

Ámbátor a jövődőlgetésnek aligha van bizonytalanabb talaja, mint ebben. Már rendbe állottak a kaszások, hull az áldás, de még mindig nem vagyunk fölmentve az aggodásokról, mert egy negyedóra elég arra, hogy összeaszalódhasson a termés és olyan devalváció álljon be, hogy a ki nem látta, talán el sem tudja hinni.

Éppen az időjárásnak végtelen szeszélye és az az ingatag bázis, melyre mezőgazdaságunk es így az általános népjólét helyezkedik — arra kell hogy mindenkit készítsen, miként a mezőgazdálkodást tervszerűen ki kell vezetni mai egyoldalúságából. Fájdalom, Magyarország még mindig annyira őstermelő ország, hogyha itt buza nem terem, az ország éheznek.

Ezt a tapasztalatot kínosan érzi az ország minden aratás előtt, akár a siker miatt könnyebb lélekzetvételrel, akár a balsiker miatt nehéz aggodással folytatja az aratást. Hozzájárulnak ehöztek tekintet is.

Az orosz rónák, az amerikai kultúra alá fogott szűzföldek óriási buzatermésű, melyek a modern közlekedés révén olcsón, gyorsan a kenyérfogyasztó Európába szállítatnak, természetesen lenyomják a magyar buzát, mely még nem is oly régen Európának favorizált czikke volt, nagy hírbé és becsületben állván. Fájdalom mm-ként 10—12 frtos buzára chiméra lesz s ha majd egykor mi őszbecsavarodott fűrtökkel azt fogjuk elbeszélteni unokáinknak, hogy a 70- és 90-es években ilyen áron kelt a magyar buza, szerencse, ha nem Hány János fognak bennünk találni. Nincs többé remény arra, hogy az amerikai nagy termes mellett a buzánk a 70- és 90-es évek árait elérje.

Mindez ismét az elé a köteleesség elé állítja a magyar gazdát, hogy a belterjes a racionális gazdálkodás útjára térjen, és e mellett a textil és gyáriparnak kell nagyobb lendületet adni. Nem szabad, hogy Magyarország csupán nyersterményeket adó ország legyen, de a mi a bérczes Kárpátok és Duna Tisza között megterem, ezeket föl is kell dolgoznunk.

— Fiam — tört ki végtelen meghatottsággal gyermeke nyakába borulva az özvegy — édes fiam, te különb, te százasorta nemesebb vagy a másiknál.

Ki sem akarta ejteni annak a másiknak a nevét.

... Béla több sokkal »külömb«, nagyobb ember lett Jancsinál. Mint ügyvéd rövid idő alatt országos hírré tett szert. Nagyságának híre eljuttott anyjához is. Valami fővárosi ember lakást akart bérelni nála s a bemutatkozás után megkérdezé, hogy talán Futó Béla elsőrendű kriminálista rokonához van szerencséje, ki ebből a városból való.

— Az ügyvéd ur fiam.

— Csakugyan? Gratulálok! Ön nagyon büszke lehet a fiára.

— Van nekem egy másik fiam is, akire százasorta büszkébb vagyok — volt a válasz.

— Igazán? És az?

— Éppen itt jön — kiáltott fel örömmel az özvegy az ajtó felé mutatva, melyen épen Jancsi lépett be. A műhelyből jött s az özvegy oda lépett hozzá, megölelte, s végtelen gyöngédséggel mondá:

— Te vagy, fiam! a világon egyedül te az én büszkeségem!

A fővárosi ember pedig elbámolt. Nem tudta felfogni, hogy lehet valakinek ay ilyen bőrkötényes közműves a büszkesége, mikor országos híri ember, egy zseniális ügyvéd a másik fia. — Igazán különös.

Lévay Béla.

Mindezeket pedig az aratás alkalmával újra elmondván, örömmel gondolunk arra, hogy e tanulságokat nem a baj közben mondjuk el. Mindenki boldog reménykedéssel gondol a szép hasznot ígérő aratásra. Most vigan zeng dallól a határ, kaszapengés között szól a magyar nóta és belátjuk mindannyian, hogy nincsen az ugynevezett szocializmusnak nagyobb orvossága, mint a jó termés. Jelek szerint nem is lesz a nyáron eset, hogy kaszás munkás félbehagyja a rendet, hanem vigan fog aratni, mert kezemunkája egész évre kenyeret keres neki és családjának.

KULÖNFÉLÉK.

— **Kérelem.** Lapunk f. hó 1-ével a XV. évfolyam harmadik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük azon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani, a kik pedig előfizetési díjakkal hátralelben vannak, azt mielőbb beküldeni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék. Tisztelettel

a kiadóhivatal.

— **Simon Lajosnak.** a csáktornyai kir. járásbírószág vezetőjének kir. táblabíróvá történő kinevezése alkalmából tiszteletlő a Szei-vert-vendéglőben e hó 6-án társasvacsorát rendeztek, melyen a város közönségének színe java nagy számban részt vett. Az érdemteljes kir. táblabíró előzőleg mint joggyakornok, aljegyző és albiró Csáktornyan, Perlakon s Keszthelyen szolgált s már sok év óta vezetője a csáktornyai kir. járásbírószágnak. Kevés előléptetés találkozott oly általános helyesléssel, mint az övé. A népszerű bíró mint a szorgalom és pontosság mintaképe, mint kiváló jogász s mint ember köz-tiszteletnek és közszeretletnek örvend s összes erényei közül talán a legfényesebben emelkedik ki. daczára kiváló állásának, a szerénysége. A tiszteletre rendezett társasvacsorán megjelent Csértán Károly vármegyei alispánja is. Az első felköszöntőt Ziegler Kálmán mondotta a király Ó Felségére. Utána Molnár Elek az ünnepelt táblabírótól éltette, amit Simon Lajos meghatva köszönt meg felköszöntőjében. Csértán Károly a város közönségét, a jogi kart s annak veterán tagját Molnár Eleket éltette. Wollák Rezső a népszerű alispánra, Varga Lajos a nagykanizsai törvényszék és ügyvédi kar nevében az ünnepeltre, Ziegler Kálmán az ünnepelt családjára, Pálya Mihály az ünnepelt családjára s rokonságára, Pruszác Alajos a polgárság nevében az ünnepeltre, Ziegler Kálmán a jogász fiatalság nevében az ünnepeltre, dr. Zakál Lajos az ünnepeltre, mint a fiatal jogászság ideáljára mondtak felköszöntőket. A kedélyes mulatság Sárközy zenekarának játéka mellett reggelig tartott.

— **Változások** a csáktornyai grófi urod. tisztikarban. Gróf Festetics Jenő ur Ó Meltósága Szilágyi Gyula grófi titkárt hosszu szolgálat után jól megérdemelt nyugdíjba helyezte s grófi titkárt Kayser Lajos udvari kasznárt nevezte ki. Ó Meltósága továbbá Wlassics György tursicsesi ispánt Ujudvarra, Mesterics Aladár központi ispánt Tursicsésére helyezte át s központi ispántul Kovács Emil urod. irnokot nevezte ki.

— **Első mise.** Kornfeind Nándor drávasárhelyi körjegyző Jenő nevű fia f. hó 10-én vasárnap d. e. 9 órakor mondja első miséjét a dráva-vásárhelyi plébánia templomban.

— **Athelyezések.** A pécsi posta- és távirat-igazgatóság Klein Jakab helybeli pósta- és távirat segédtisztet hasonló minőségben Békés-Gyulára helyezte át s helyette Babics Sándor póstatisztet Barcsról Csáktornyára helyezte át.

— **Esküvő.** Fürst Dávid rohisi kereskedő f. hó 5-én esküdött örök hűséget Polák Lázár mura-csányi kereskedő kedves leányának Janka kisasszonynak.

— **Iskolai vizsgálat.** Az erdősfai állami-lag segélyezett róm. kath. hitfelekezeti elemi népiskolában és a molnárii áll. el. népiskolában az évi záró vizsgák f. é. június 22-én tartattak meg, mely alkalommal a különben horvát ajkú növendékek kitűnő magyarsággal adták meg az összes feltett kérdésekre a feleleteket; a hallgatók mindegyikével elfeledtették a tanulók, hogy horvát ajkú lakosság alkotta községben vannak vizsgálaton. Ezen örömdetes jelenség az erdősfai iskolánál Heckenast Károly, — a molnári áll. iskolánál pedig Márkus Sándor ig. tanító és Körmendy Emma tanítónő fáradhatlan szorgalmával párosult tevékenységének az eredménye.

— **Hivatalos vizsgálat.** Schulberger Lajos Zalavármegye főszámvevője Viosz Ferenczcel a kanizsai járás főszolgabírájával június hó 28-án megvizsgálta a légrádi jegyzői irodát, valamint a pénztárt is, és mindent a legjobb rendben talált.

— **Városi közgyűlés.** Csáktornya város képviselő-testülete f. hó 5-én gyűlést tartott, melyen többek közt elhatározta, hogy ama áradási károk megszüntetése s elhárítása végett, melyet a szepítő-egyesület által létesített s a temető felé vezetett út okozott, az út mellett fekvő áradás alá került területen át csatornát készített. Elhatározta továbbá hogy a polgári fiúiskola volt helyiségeit csak azon feltétellel adja ki bérbe Hirschmann Adolfnak, ha az az általa megajánlott 700 frtnyi évi bérösszeg mellett még az összes átalakítási munkálatokat is saját költségén eszközli, különben pedig két lakást csinálnak a helyiségekből s így adják ki bérbe.

— **A perlaki m. kir. áll. el. fiú és leány gazdasági ismétlő iskola és kisdodovoda értesítője szerint** a tantestület 14 tagból állott. Beiratkozott az I-ső osztályba 64 fiú és 61 leánytanuló, a II-ba 72—48, III-ba 62—48, IV-be 48—44, V-be 37—29, VI-ba 12—17, összesen 542 tanuló. Szaporodás 13. A gazdasági ism. iskolában, mely a f. tanévben állított fel, a leányok és a fiúk külön-külön csoportban nyertek oktatást. Fiutanoló beiratkozott 96, ezek közül kimaradt 4, elköltözött 2, maradt 90. Leánytanuló beiratkozott 97, kimaradt 9, eltávozott 3 s meghalt 1, maradt 84 tanuló. Az állami kisdodovónak volt 39 fiú, 41 leány, összesen 80 tanulója. Az értesítőt Tóth Sándor ig-tanító szerkesztette.

— **Lopás.** Ferenczy Ede légrádi bábost is szerencsétlenné látogatásukkal azon jó madarak, kiknek elvük, elutalajdonítani azt, mi a másé. Mult vasárnap éjjel ismeretlen tettes behatolt a pinczéjébe s onnét egy jókora edényt zsírral elemelt. A tettes úgy látszik nem bízt a saját ügyességében. A méhsörös hordókat érintetlenül, a pinczeajtót pedig nyitva fejejtette. A csendőrség kutatott, de a tettest nem sikerült ez ideig kézre keríteni.

— **Electrotechnikai és gépjavitó műhelyt** nyitott Molnár Sándor electrotechnikus gépész Csáktornyan az Iskola-utca Sudecz-féle házban (gyógyszertár átellenében.)

— **Muraköz hegyvidékén** m. hó 30-án és e hó 1-én tartattak meg az évszázó-vizsgálatok nagy érdeklődés mellett dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanfelügyelő elnöklete alatt. Jelen voltak: Schadt István plébános egyházkerületi tanfelügyelő, Gáspárlin Mihály plébános szent-széki ülnök, gróf Dunay Hugó birtokos, Terbócz István miniszteri osztálytanácsos, Kolbenschlag Béla fősolgabíró, Margitai József képezdei igazgató, Rittmüller Ármin főerdész, Stridó és vidékének értelmisége, a hegyvidéki községek előljárósága, az iskolák helyi hatóságai, tanügybarátok és a szülők közül számosan. A vizsgálatok június 30-án d. e. Vashegyen és Stridón, d. u. Rácz-Kanizsán, július 1-én pedig folytatva Királylakon és Határörsön tartattak. A tanulók szabatos felelete s a magyar nyelvben tett előmenetele mindenkit meglepett s a hegyvidék derék tantestületének odaadó munkájáról győzött meg. A kir. tanfelügyelő a tanítókat és a tanulók közt jelentékeny összegű jutalmat osztott ki a miniszterium, a megye, a nemesi választmány, gróf Dunay, Terbócz osztálytanácsos, Tóth tisztartó, Rittmüller főerdész, Kozma gondnoksági elnök s mások adományaiából.

— **Szökés.** Besztjancz Ferencz delejesi lakos ki több rendbeli lopás miatt lön elítélve, mult héten a fridauai cs. kir. járásbírósigáj börtönből, a hol le volt tartóztatva, elszökött.

— **Szerencsétlenség.** F. hó 4-én a m-szerdahelyi országúton Novoszel Ferencz fuvaros kocsija Baráth Mihály mura-szerdahelyi lakos 2 éves figyermekét eltiporta, a gyermek azonnal kiszenvedett.

— **Lopás.** Jámbor István gáborvölgyi lakos szobájába betörték s onnan 15 méter vásznat elvittek. A stridói csendőrségnek sikerült a tettest Rebernik József ternovcsaki lakos személyében elfogni, a kit a helybeli járásbírósnak adtak át.

— **Hirdetmény.** A nagyméltóságú m. kir. Pénzügyminiszterium 1898. évi 22744. sz. körrendletével a »**be- és kifizetések teljesítésének idejét**« azon kir. adóhivataloknál — a hol a hivatalos órák délelőtt és délután tartanak, a **délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 5 óráig** ott pedig, a hol a hivatalos órák reggeli 8 órától egyhuzamban tartanak, **reggeli 9 órától déli 1 óráig** állapította meg — mely pénztárkezelési órákon kívül a kir. adóhivatalok fizetést sem elfogadni, sem teljesíteni nem kötelesek. Vasár- és ünnepnapokon be- és kifizetések csak kivételes sürgős esetekben reggeli 9 órától 11 óráig teljesíthetők. Ezen intézkedés oly hozzáadással hozatik köztudomásra, hogy a reggeli 8 órától egyhuzamban déli 2 óráig tartó szolgálati idő Zalavármegye területén ugy a központi m. kir. pénzügyigazgatóságnál, mint az összes alárendelt pénzügyi hivatalok és pénztáraknál csak is Julius és Augustus hónapokban (az iskolai szünidő alatt) van behozva. — Zala-Egerszeg, 1898. július hó 4-én. *Gernya László* m. kir. pénzügyigazgató.

— **Felhívás!** Az Ernő főherczeg nevével viselő cs. és kir. 48. gyalog ezred, mely az 1798. évben történt felállításától egészen 1860-ig Vas-, Sopron-, Somogy- és Zalame-

gyékből egészítette ki magát, jelen évben 100 éves fennállásának ünnepét üli meg. Kegyes tisztelet jeléül s hogy a vitéz eldődök emléke — a kik vér-s életáldozatukkal az ezrednek becsülettel s dicsőséggel koszoruzott multját mint örökséget hagyták reánk — örök időkre fennmaradjon, egy ezred muzeum létesítése kezdeményeztetett. Hogy e gyűjtemény mennél gazdagabb legyen, kívánatos volna tisztli és legénységi kitüntetések beszerzése, különösen vitézsgéi érmek Ő Felcségeik I. Ferencz, I. Ferdinánd és I. Ferencz József uralkodása idejéből, továbbá ágyukereszt az 1814. évből, a pápai emlékérem 1849. évből, szolgálati érmek, melyek az ezred tagjainak adományoztatnak és talán még ma is utódjaiknak birtokában vannak, továbbá oly képek melyeknek tárgya az ezred történetéből van merítve. Az ezred-parancsnokok hajlandó volna ily nemű ereklyéket a kitűzött cél elérésére, vásárlás utján is megszerezni. Erre vonatkozó szives közlemények az ezred parancsnokságához Pozsonyba intézendők. A főtisztelendő papság, a szolgabíró, jegyző és tanító urak, ugyszintén az érdemes hadastyán es tüzoltó-egyletek felkéretnek ezen hazafias vállalat támogatására. — *Csanády, ezredes.*

Szerkesztői üzenet:

— **Alsó-Domboru.** Levelét nem közölhetjük lapunkban az erős kifejezések miatt s mert nem akarunk harcot és háborut provokálni vele; mégis szükségesnek tartjuk, hogy hozzá szóljunk levelének némely részéhez. Az iskolák államosítása ellen felsőbb rendeltére most mindenütt küzdenek a lelkesek. Hogy mi indította az egyházi hatóságokat a rendelet kiadására? azt mi nem tudhatjuk, de a vallástalanság terjedésétől való félelem semmi szín alatt sem. Hisz a tanítóképezdekben első sorban is azt a tanítás-érvet tanítják a tanítónövendékeknek, hogy: »Hassa át a tanítást a vallásos szellem és töltsse be az Istenfélelem szelleme az egész iskolai életet!« Olyan tanítókat tehát el sem lehet képzelni, aki a vallásosságot ne terjesztené. A hittant még a felekezeti iskolákban sem tanítják jobban, mint az állami iskolákban, mert az állam szigorúan megkivánja azt s a vallásosságot az iskolától. Sőt maga az állam sok helyen külön jutalmazza a lelkeseket azért, mert az állami iskolákban a hittant tanítják. Más okai lehetnek tehát a rendeletnek. De ezt mi ne kutassuk. Az önkü ügyére vonatkozólag az az észrevételünk, hogy az állami iskola ellen való küzdelem az a módja, amint azt A.-Domborun cselekszik, semmi szín alatt sem helyeselhető, de hát az emberek izlése különböz. Jó izlésre nem vall, ha az állami iskola ügyét valaki a szószékre viszi s onnan a »kaptusokat« meg az állami iskolákat megszólja s az Istent hívja segítségül, mint ön írja: »a végletekig sértő merénylet« meggátálása ellen. A néptömeg, mely ezek után a községébe előtt »éktelelen lármaival követelte mindazoknak kiadobását, kik az iskola államosítása mellett nyilatkoztak« s meghusított a határozathozatalt, nem hibás. Felőlös az egész dologért Isten és ember előtt az, aki igazat, aki a népet félrevezeti. Az államnak az érdeke nem kívánja azt, hogy az a.-dombori iskola állami legyen, hanem az alsó-domboruiak érdeke nagyon is megkivánja azt, hogy az iskola fentartásának a terheit az állam vegye le a község vállairól. Azzal számoljon tehát a nép, aki őt félrevezette. S ez évek mulva be is fog következní. — Végül dicséretet érdemel hogy Őn, ki kath. vallásu, muraközi születésű s nem tanító, a hazafias nevelésügy iránt — miként levele mutatja — oly nagy érdeklődéssel viseltetik.

Felölös szerkesztő: **MARGITAI JÓZSEF**
Segéd-szerkesztő: **ZRINYI KÁROLY.**
Kiadó és laptulajdonos: **FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).**

Sve pošiljke se tiču zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovcu.

Izdateljstvo:

Knjižara **Fischel** Filipova kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedenkrat i to: vu svako nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glanik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«. i. t. d.

Jeden novi neprijatelj.

Gdo pije rad vino?

No, gdo rad pije, naj prečita ovu stivu. Ar vinu i trsu našem se novi neprijatelj grozi.

Nova nesreća kvari letošnji plod: jeden mali kukec skupa potegne s tenkimi svilnimi niti i zgrize batke trsa.

Kaj je to? Kak se moramo braniti proti njemu?

Ovomu betegu je ime: trsov-molj. Jajce njegovo je jako drobnog, gda se zvali, kukec celi vlezne v jednoga batka. Potlam zraste na jeden centimeter dugo i onda već više batkov zgrize, nazadnje se začahuri (zaprede) s svilnemi niti i ovi čahuri (zapredki) spodobni su k svilnomu čakuru (zapredku).

Za dva tjedne zvali se mušica, koja po danu počiva pod listjom a po noći leče; sad jajce nameče vu nezrele zrne, i jezini kukci vu zrni živiju tak dugo, doklam se grozdje nezreli; nato ostaviju grozde i zapredeju se vu trs, doklam nedojde protuletje.

Gosenica je žuto barnasta s črnami piknji, a glava je črna; mušica je siva; kad počiva, peroti si skluči, zato ju težko v pamet vzeti.

Nemci, francuzi, a osobito taljani ne vidiju nikaj smešnoga vu deli toga neprijatelja. V Taljanskom je ovaj neprijatelj vu jednoj godini do dvadeset procentov kvara učinil. Taljanska vlada je i veliku premiju

obećala onomu, koj bi proti ovomu kukcu vračtvu znašel.

Proti kukcu ovomu se najbolje ovako brani:

Najprije vu protuletje, v majušu, kada trsje već tak stira, da se i grozdi već poznaju, treba mušice molja zpoloviti. Ima za ov posel napravljene lampaše s oljenatim papirom, na koj se po noći mušice vloviju. Ali napravi i ov posel petriolni lampaš. Postavimo ga vu zdelu, v kojoj je voda, i jednoga komada glaža postavimo k njemu, z ovoga glaža mušice vu vodu scuriju.

Ali sada smo mušice spolovili: crvi pak nam već kvara delaju vu grozdih.

Proti ovim se drugač nemremo braniti, kak nēmški gazdi delaju. Koliko decah samo imaju, to sve postaviju k trsom. Deca s iglami, koje su vu porišče složene, pobereju kukce iz grozdov i odmah je zakoleju. To je bormeš malo pospano delo. Ali samo, gde od 500 hektolitrov do 100 hektolitra bi pod kvar odišlo, zasluži si toga zamudnoga posla.

Francuzi se jošče s vekšnim trudom braniju proti molju. Oni još i kolice s lugom polejeju a trsje pak s galicom špricaju. Ali najbolje je, kaj stari Domahidy Andraš veli »gosenice ne brati, nego doli pobrati treba«. (Tojest niti jednu ne smeti tam ostaviti).

Starčeva povest in kes (žalovanje).

(Po slovenski.)

I.

Nastop prvi. Porečje Ota.

Ah svet nestalni i kak čalarni, Pun jada i grenkosti, Ak mislim dosti, na tvoje britkosti, Nit krajcarja vreden si ni.

Svagda obeta, leta in leta, Samo človeku daje trošt, Vsa su lažliva, vsa su vkanjliva, Človek doživis golo sprazno: t.

Doba mladosti, dok život je prosti, Šče, šče uživa neko sladnost, Ostala sva leta, v skrbi su sveta, Puna su brigah, sama grenkost.

Kaj ščeme greni, čut moj mileni, S kim dost sem se nasladival, Srcem milenja, skrbjom življenja, Decu si gor odhranjuval.

Imal sem nadu, dečicu mladu, Koju pazlivo gor sem redil, Da mi v starosti, moji slabosti, Kreпки zbave potrebnih daril.

Kulike noći, v tihoj samoći, Truden upehan posluvati, Sladkoga spanja, želnog pokoja, Vdobrebit dece alduvati.

Z A B A V A

Turski sud.

Turčin Abdul Murza je imal jednoga psa, kojega je nad sve rado imal, ali je to dobro živinče i njegovu ljubav zaslužilo. Med stotinom pasah u okolici nije bil nit jednoga, koj bi mu par bil. Po danu je u lovu neutrudljivo gonil a po noći je uvijek vierno ležal kraj postebe svog gospodara te ga je čuval, i ako je samo gde na dvorišču ili na nahižju gde kaj zašušelo, to je on svojim hrčajem već gospodaru na znanje dal i njega na taj način pazljivoga učinil na tate.

Taj pas je s vriemenom zbetežal i poginul, a Murza ga je plaćuci u svojem vrtu pokopal, zatim je priredil karmine, pozval na nje svoje prijatelje i tečajem gostbe hvalil neizmerno krieposti svoga ljubimca, te ga je svojimi pohvalami kakti svoga najviernijega prijatelja, u zvezde koval.

Drugi dan bilo je kadiji (turskom sudcu) prijavljeno, da je Abdul Murza svojega psa, po običaju muhamedanske viere, kakti pravoga muhamedanca svečano zakopal i tim

se iz viere velikoga proroka Muhameda izsmehvale.

Radi toga strašnoga čina bude pozvan pred sud, te kad stupi u sudnicu, zagrmi mu srdito kadija:

»Prevzetni človek! Kaj si se podstupil učiniti? Odmah da si mi sve priznal! Jeli si mozbit iz one proklete sekte, koja pse obožava i njim se klanja? Zakujte ga u željezje, dok mu se odsuda zireče!«

»Nečini mi gospodine krivicu« — odgovori Murza — »Ja nisam iz sekte, koja pse obožava. Istina u stvari je ta, da sam ja psa izbilja dal u svojem vrtu pokopati te sam ga oplakival. A znaj pravedni gospodine sudče, da ču ga još dugo oplakivati i neću ga zaboraviti, dok budem živ na ovom svijetu, jer to je bil — moraš znati kadija . . .«

»Ti zločinac« — pretrgne ga kadija — »Ja sve znam!«

»Sve znaš?« — zapita začudjeno Murza — »Anda pravedni gospodine sudče moraš i to znati, da je moj predobri pes i testamenta načinil prije svoje smrti, i u njem tebi zapisal sto srebrnih škudah, koji ti ja ovde u njegovo ime odmah i predajem.«

»Ah gledaj, gledaj! — To pak je onda

ipak moral izvanredno dobri i mudri pes biti! — No tak anda, Abdul Murza idi u ime Allaha mirno domov, ja vidim, da su te tvoji neprijatelji krivo obtužili i ocrniti hoteli!«

Mudri hodža.

Kad sam već s Turskom počel, hoću i s Turskom nastaviti za da budu dvie turske.

Hodža anda je turski plebanuš, ili u kratko turski pop, a džamija je turska cirkva iliti bogomolja. Toliko sam moral napred povedati za da bu se sliedeća turska priča laglje razmeti mogla.

Dojde tu u Stambulu niekog dana jedan turčin k-hodži, te ma se potuži: »Premudri hodža! Mene je ove noći velika nesreća snašla; došel je najme neprijatelj tat u moj dvor, te mi je jedinu moju podporu, mojega staroga osla iz štale vkral. Tebi je premudri hodža poznato, da za moju na malom, s prnjki i canjki trgovinom trebam takovo živinče, koje mi tovar nosi, a baš je k tomu bil moj stari osel svojimi klapastimi uhi vrlo sposoban, je je već puno godinah stal u mojoj službi te je sve navade u trgovini poznal tak, da je u potrebi

Velko trpljenje, mučno življenje,
Me že dost otrudilo je,
Seta su moja, potrebna pokoja,
Život mi ves oslabuje.

Mladost dorase, vsako je za se,
Vrodno obitelj se zneveri.
Vseme ostavi, v zakon se spravi,
Vsaki samo za se skrbi.

Ostanem s ženoj, staroi bolenoj,
Tudje oskrbe trebam nednog.
Nikom ni mari, kaj počnu stari,
Koji medlimo pod terhom nedlog.

Zdaj me dosega, naj vekša nadlega,
Kaj na svetu najglavnija stvar.
Iskat pomoči, na kero bi moči,
Vuvsem podpuno zaufat vsigdar.

Bog se rad smili, v velikoj sili,
Gda že gorje do vrha je šlo.
Zeme k seb ženu, nevolnu bolenu,
Smil se Bog kros njeino dušo.

Zameni drugo, verno zadrugo,
Kero se v vsem potrebnem zrazmi.
Vstrajno posluje, vsa oskrbluje,
Takaj i vsa mogoča učini.

Taki se malo, vse poravnalo,
I zredom šče šlo je napre.
Za kratko vreme, zlagša mi breme,
Bog dobri se name ozre.

II.

Nastop drugi. Porečje suseda.

Deca se zbojala, to zdaj ni šala,
Kaj stoga zna zgoditi se,
Otec se oženi, imetek za ženi,
Tud lahko šče več bo dece.

Gde vernost je prava, že pamet velava,
Da tam je prez ljubavi ne.
Gde ljubav zmes seže, dva spola skup veže
Tam to je nič novoga ne.

Človečje življenje, krvi nagnenje,
Se v družbi človečjoj pozna.
Tud je priznati, kak more slati,
Koga nesreča vtak tesnac dogna.

Zdaj su počeli, močno napeti,
Deca pogibel odstraniti,

Prvom prilikom, silom velikom.
Otcu skrbitelu stirati.

Zdaj su kovali, ino snovali,
Kak kaj bi z imetkom bilo.
Imetek deliti, vsak svoje dobiti,
Zdaj reku, da nje bi to slo.

III.

Nastop tretji. Porečje dece med se i otcu.

Kaj je učiniti, kak oca prositi,
Zlepa jih nagovarjati.
Vem prez pomoči, nebo jim moči,
Samim si gospodariti.

Nismo že mladi, zato bi radi,
Da bi imetek predali nam,
Mi mo vas meli, ino skrbeli,
Da bote vi živel med nam.

Vi lahko živite, no se redite,
Od naše dečinje skrbi.
Nemorte na sveti, toliko trpeti,
Kčemu se tud trudili bi.

IV.

Nastop četrti. Otec deci predstavlja zgled opaskom flič.

Deca predraga, kaj dužnost nalaga,
To že vse dobro ja znam.
Deci pomoči, sto več doskoči,
Nasledke toga takaj poznam.

Probo naredimo, nekaj zazvedmo,
Kaj pase nam stoga dozna.
Fličke spelamo, v gajbo je djamo,
Vtič se barem hlinit nezna.

Zdaj opažujmo, no pogledujmo,
Živalski naravni čut.
Kakšo zajemnost, i oskrblivost
Divja obitelj ma tud.

Fličice smeje, pod skrb so si vzele,
Mlade si nikakov zapustit,
Vek obletaju, skrbno hranuju,
Nemogu od svojeh se razdružiti.

Oj liepa zgoda malenog roda,
Kak staro za mlado skrbi,
Z slabo si močju, v ljudskim področju,
Ipak si mlade oskrbi.

Prizor ganlivi, vsim dopadlivi,
Porosi nam vsakom oči,
Nam označuje, kak ljubav deluje,
Naravski nagon osvedoči.

Su mlade zgodjali, zdaj radi bi znali,
Kak to se pogveralo bo.
Smo zajnke napravili, gajbi pristavili
Da nam stari se vlovijo.

Zdaj stare zaprli, mlade spustili
Vesele na sloboden svet.
Da krepki in zdravi, v liepoj naravi,
Mogu za stare skrbet.

Sunce je zišlo, prek poldne odišlo,
Flički so prav lačni bili.
Se ogleduju, svud opažuju,
Gde bi mlade si svoje vidli.

Celnoč skoznuju i premišluju,
Kam mladi spreminoli so.
Čakajuč dneva, sploh se im dozdeva,
Da mladi im hranu doneso.

Flička pivčeta, mlade zoveta,
Prav močno z gajbe vun.
Mladi začuju, res doletiju,
Al žali Bog prazen je klun.

Nit vudne, nit v noči, ni bilo pomoči,
Ze osodu vide napre,
Zdaj pivče i joče, v nebo vpijoče,
Naj visnji kros nje se ozre.

Fličice mile, v srce nam zmile,
Pustimo je vun na prosto.
Al že medlaju, in omahuju,
Že vse je prekesno bilo.

Niblo pomoči, v človečji moči,
Nit spasne rešitve za nje,
Pevčeki mali, so večno zaspali,
Po oskrbljenju svoje dece.

Zdaj pa smo zganili, no osvedočili,
Kak čistim se staršim godi.
Keri prek daju no zavupaju
V oskrbu dečinju da jih redi.

V.

Nastop peti. Porečje dece medse Otcu.

Flič te rajbo flič, to sem nespada nič,
Mismo ludi v nas je Božji duh.

i sam znal pred kućami postati, gde mu se je vidlo, da će netko nekaj kupovati. Tebe hodža zovu premudrim i li ćeš sigurno znati tko je mojega osla vkral, pak sam zato eto došel k tebi, da mi ga odkriješ, za da nebum moral sada sam tevore i navezke po svietu okolo nositi.»

Hodža odgovori: »Moj dragi Ali, ja znam, da ti je težko pregoreti tvoga osla, jer to već sobom donáša vaše medjusobno poznanstvo još od starine, a onda njegova dobra služba, kojom je tvoja pleća lankotil; ali znaj, da je tvoj osel u vrlo nepoštene ruke dospel, dapače ja ovde u knigi čtenja mudrosti jasno mogu viditi, da je lat tvoga osla, i skupa sa oslom vrlo dobro skrit tak, da bi mu se moglo jedino sretnim slučajem u trag dojtí. Dojdi anda dojdúći petak (turški svetak kak kod nas nedelja) u džamiju, gde ću ja pokušati tata pronajtí.

Dojdúći petak, kad su se svi pravovierni muhamedanci u džamiji k-sluzbi božjoj sakupili, uzpne se hodža na prodekalnicu i pričme raznovrsnimi pitanji kušati, nebi li kak do tata Alievog osla došel, ali sve je bilo badava, jer niti je tko hotel priznati, da je takovog samo igde videl, a još manje pak je hotel tko samoga sebe za tata izdati,

i tak je polag vesela hodžaovoga napora ostal vkradjeni osel neodkriven. Hodža anda pričme predečtvo, izvišujuć zakona »Korana« (tursko sveto pismo) koj se i onde od niekih tak obdržava, kak i pri nas cirkvene zapoviedi od niekih, pak med ostalim reče: »Ja hoću u stalnu bratovčinu prijeli sve pravovierne muhamedance, koji su se cielog svog životu točno držali propisa korana, te nisu nikada l-o okusili kaplju vina, 2-o kušnuli dievojku, (jer to koran zabranjuje, dok nisu oženjeni) i 3-e nasladjivali se liepom pesmom (i to koran zabranjuje, da se lko da malati ili da se u družtvu pieva). Svi oni, koji su to do danas obdržavali, neka poslie službe božje ostanu ovde, gde budu prisegli, da nisu nikada ovo tri punkta prekoračili, na što će biti zapisani u stalnu bratovčinu velikoga proroka Muhameda, koj će onda šujimi uvijek biti i nje štitići.«

Kad je služba božje bila gotova, odšuljali su se potajno iz džamije svi turci jedan za drugim, samo je ostal jedan, jer samo ov jedan bi mogel bil priseći, da se je uvijek korona držal, dapače i u onih trih točkah.

Sada stupi hodža napred i sa Ali-om, koj je još uvijek tu stal i čekal orakulum glvede svoga osla, te zapita onoga, koj je

ostal u džemiji jedini, za da se zapiše u bratovčinu: »Jeli anda ti možeš prisegom potvrditi, da nisi l-o nikada okušil kaplje vina, 2-o, da nisi nikada poljubil dievojku u medena usta i 3-e, da se nisi nikada u družtvu nasladjival liepom pjesmom?« — A kada ovaj odgovori, da na to lahko prisegne, obrne se hodža prama Ali-u te mu veli: »Anda, za tvojega osla nisam mogel saznati, kak si i sam čul, nego, vzemi si miestó svojega, ovoga ovde« — tim pokaže rukom na turčina, koj one tri točke nije prekršil — »jer, vekšega već nigde nenajdeš!«

Drugi krat budem pametniji!

»Meni se je ne davno sanjalo« — pripovedal je nieki čizmar u družtvu — »da sem bil u Budimu kraljev gosl. Njegovo Veličanstvo me je liepo prijelo i svoju sobu odpelalo, gde smo se zajedno k-stolu seli i od kaj česa se baš onak prijateljski spominali. Kral je bil baš stradačan i nikaj, niti najmanje gizdav. Na stolu je bilo puno koje kakovih sladkišah i raznovrstnog pila — same najfinije vrsti.«

»Naj se posluže«, — veli mi kral —

Dobri Bog skrbi, za nas vse ljudi,
Da je nam življenje ino kruh.

Bratja le trezno, sladko oprezno,
Či mormo kak starga nabrat,
Ka nam prek daju, i vsa nehaju,
Ka nade stem skrbi večkrat.

Dragi lubleni, otec smileni,
Bodte tak dobri za nas,
Kaj ste močuč, največ nam pomoči,
Mi tud nepozabimo vas.

Kom pa te dali, kad bute nehali,
Že skoro imetek kak nam,
Od vas nam življenje, i odhranjenje,
I vse ste oskrbeli nam.

Vusta medene, reči slajene,
So segle res slarmu v srce,
Da se vmečiti, no nagovoriti,
Ala pa privoli jim vse.

(Konec drugiput.)

G. J. R.-Kaniža.

KAJ JE NOVOGA ?

— *Prosimo naše poštvane predplatnike naj nam v novim ferialju predplatne zaostanke čim predi pošleju i predplate ponoviju!*

Odlikovani sudec.

Njegovo Veličanstvo je Simon Lajoša, čakovskega kr. velikoga sudca v vezdašnjem stališu za kr. sudca sudbene table imenuval.

Školski izpiti.

Vu ors. skolah gornjeg Medjimurja su se 30-ga juniuša i 1-ga juliuša obdržali školski izpiti pod predsedničtvom gospodina dr. Ruzsicska Kálmána kr. školskog inšpektora. Nazočni su bili pri izputu Veličastna gospoda Schadel István plebanuš i kath. skolah nadzornik, Gáspárlin Mihály plebanuš i prisednik sv. stolca, gospoda grof Dunay Hugó, Terbócz István, Kolbenschlag Béla, Margitai József, Rittmüller Armin, nadalje: Velečastni gospodin plebanuš i kapelan štrigovski, gospoda dr. Csillag, Csárics i druga gospoda iz Štrigove i okolice, občinski i školski poglavari,

»samo naj si vjemu, kaj imaju najrajši!
Hoću jesti ili hoću piti?«

»Onde je flaša Cognaca i cukor« — velim ja — »ako sem tak slobodan, bi prosil čaju punča.«

»Dobro, tak je prav, samo se nikaj nek nesrame, — samo si ga neka namešaju koliko hoću. — Izbilja, — kakvoga radje pijju, jeli mrzloga ili toploga, — samo nek reču.«

»Je« — odgovorim ja — »ako Vaše Veličanstvo nebi nikaj proti tomu imalo, tak ja bi onda radje toploga pil, — samo mi je to neprilika, gde bi sad najme toplu vodu vzela.«

»Ah« — odgovori kralj — »to njih nek nikaj nepači, — krop bu taki ovde!« I stim se kralj stane, vzeme jednu zlatu kanticu i otide dole u kuhinju po krop. — Dok sam sad pri stolu na krop čekal, — eto probudim se na jedan krat.«

Oh ja bedak! — Da sam samo mrzloga punča pil! — No, nebude se više to dogodilo! Nek samo još jedan krat kaj takovoga sanjan, nebudem ja više tak bedast, da bi si zbiral, nego samo vzemem, kaj bu tu.«

Em. Kollay.

roditelji i vnoqi drugi izmed školskih prijateljah okolice Željeznogore, Štrigove, Racz-Kaniže, Királylaka i Határőrsa. 30-ga vu jutro su bili izpiti vu Željeznogori i Štrigovi, po poldan vu Štrigovi, drugi den vu Királylaku i Határőrsu. Deca su vu svih predmetih i vu magjarskim jeziku lépo odgovarjala, a učitelji su svim nazočnim dokazali, da su marljivo izvršavali svoje dužnosti. Gospodin školski inšpektor je med decom vnoqi nagrade rezdelil, koje su ministarstvo, varmegija, gosp. grof Dunay, gosp. Terbócz, gosp. Tóth tiszlartov, gosp. Rittmüller, gosp. Kozma i drugi dali.

Iz grofovске gospođine.

Gospodin grof Festetics Jenő je Szilágyi Gyulu grofovskoga tajnika penzioniral, a Kayser Lajosa novidvorskoga kasnara za grofovskoga tajnika imenuval. Nadalje gospodin grof je Wlassics Györgya, turčiškoga išpana vu Novidvor, Mesterics Aladára, čakovskoga išpana vu Turčišće premestil, a Kovács Emila grofovskoga deaka (pisara) vu Čakovec za išpana imenuval.

Iz Štrigove.

Iz Štrigove nam pišeju, da je tam 26-ga o. m. večer ob 8 vuri pak tuča bila. Letos vu tem mesecu je vre po drugiput potukla štrigovske gorice, koje su vu protuletju lépo kazale. Na pol je zasigurno potučeno. — Vu Štrigovi gospe vd. Stromszkiove hižu i imetek kupil je gosp. grof Dunay Hugo.

Koji si sami peneze delaju.

Vu Horvatskoj pri Karlovacu vre od dugih vremenah fališne peneze delaju Padrlja i Ratinovič zvanj poljodolci, koje su vu prošlim tijeđnu zezvedili. Pri hiži ovih ljudih vnoqi folišne forintače i mašinu su našli. Forintače tak izgledaju, kak prave sreberne forintače, razlika je samo vu tem, da ove ne zvenkaju tak, kak prave sreberne forintače, gda je človek doli hiti.

Iz Gradeca.

Vu Gradecu su prešlu nedelju vnoqi posla dali redarstvu vojnika sedmog pešačkog regimenta. Dva vojniki su se bili vu krčmi i gda je redar hotel mir napraviti med njimi, proti njemu su počeli iti, na kaj moral je ov svoju sablju hasnuvati, s kojom je jednoga vojnika oranil i tak vu rešt odpeľjal. Od ovog istog regimenta jeden soldat vušel je vu noči iz kasarne, pak gda je na vucicu došel, popita jednoga mimo idućega človeka, kuliku je vur? Gda je ov vuru iz žepa vunvzel, vojnik mu je cuknul iz ruk, pak gazdu vure svojim nožom vpičil i težko oranil a za tem odbežal. Vojniku je kapa na mestu ostala.

Iz lojtre je doll opala.

Poljeg Fiume vu selu Podvešice je jedna stara žena, 60 let stara sěno nosila na nahižje po jednoj lojtri. Lojtra bila je stara i iz prhkoga drěva. Komaj je došla do srdine lojtra, lojtra se na dvoje vtrgla, stara žena doli opala i mrtva ostala. Deca su poljeg nje bila, ali nisu njoj mogla pomoći.

Magjarski konji pri ruskim caru.

Za ruskoga cara kupil je još lani v jesen njegov dvorski nadkonjenik vu Tolnavarmegiji od Döry Jozefa zemeljskoga gospodona konje i to: četiri konje za 8 jezer forintov, četiri za 6 jezer, jednoga za 1 je-

zero i za 800 forintov. Svi konji su sargasti. Dovezdašnji gospodar moral je konje do vezda pri sebi držati i za kočiju je izvučiti.

Strěla ga je zaklala.

Vu Gornji-Mužli je Ternanov Andras pod večer na polje išel, da bude vuni spal. Jeden snop slame je sobum nesel, za postelju. Kada je počelo grmeti, hitil je doli slamu, pak se žuril dimo. Komaj je nekoliko korakov napravil, počel je deždj strahovito jako ili i nekolikoput oko njega strela vudrila doli. Na jedenput vudri strela vu njega. Ruke i noge su mu zgorele, nos i vuha je zgubil. Drugi den su ga ljudi mrtvoga našli na polju.

Viher je vlaka prehitil.

I to se redko pripeča. Pri Érdu, poljeg Budapešte bil 28-ga o. m. takov viher, da je na streki jednoga s 21 wagone sastojčega željezničkoga cuga prehitil. Moremo si misliti, kak su se putniki prestrašili! Vu životu putnikah nikakov kvar se nije pripetil, samo jeden konduktor je težko oranjen.

Iz Legrada.

Vu Legradu je prošlo nedelju tat pohodil Ferency Ede licitara. Zašel mu je v pivnicu i odnesel je odonut do 50 kilo mašće. Sreća, da je samo na mašču bil gladen, da je žedja ga ne pohodila, bi imal zadosta s čim si pogasiti žedju. Zandari su izkali tata, ali do sada něsu mogli najti, gdo je to vćinil.

Cipeľ iz papira.

S papirom su vre mnogo probe delali. Prešali su žnjega cigle, krove, ladje, svakojačko posudje. Vezda Castres zvanj francuzki šujster cipele dela s papira i kak se veli lépe, jake i fal. Voda neškodi ovem ciplem i noga se dobro čuti vu njih. Ovaj šujster veli da se papirnati šolci nestrgaju.

Iz Abeszinie.

Abeszinia zvanoga orsaga moči za domovinu posta zvati, ar ondi su na jednu godinu 192 postni dani. Oštro zadržavaju tam poste. Samo popoldne jeju i onda samo kruha. Meso, jaje, masću i ribu njim je prepovedano jesti. Od zelenoga četvrtka do vuzmene nedelje jedni pobožni ljudi nikaj ne jeju i tak nije čuda, ako su onda tak mršavi, da su samo sama kost i meso. Poleg toga i zaradi one navade, da po postnim danim se preveč najeju, su puno holestni vu žaludu. Jednu navadu imaju ovi Abesjanci. Mati svožu čer poste ženibte nesme jednu godinu videti. Srečni su mladenci tamo! Punice se tam nemešaju vu poste mladenceh i zeti se tak njih nebojjju.

Pol millionov.

Za onaj slučaj, da je Njegovo Veličanstvo vu Austriji 50 letni jubileum svetkuval, Austria-magjarski bank je pol million korune razdelil vu dveh orsagah med škole. Od ovoga pol milliona 188.500 koruna pada na magjarsko, a 291.500 korunih na Austriju. Fundacije ove sve ime njegovoga Veličanstvo nosiju.

Dobre žepne i stěne vure za fal ceno moči dobiti pri Pollak Bernatu vturaru vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se uzimljeju vure takaj za popravek za fal cěnu.

Odgovorni urednik

MARGITAI JOZSEF.

Nyilttér*)

E rovat alatt közöltöktér sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk.

Foulard-selyem 65 krtól

3 frt 35 krig méterenként — japáni, kínai stb. legujabb mintázatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes Henneberg selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. **Privát fogyasztóknak** postábr és vámtmentesen valamint házhoz szállítva — **Mintákat pedig postafordultával** küldenek. 2

Henneberg G. selyemgyárai (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

A ki a szabadban levő fakészletét megakarja óvni a rothadástól és szivacsosodástól, egyszerű és biztos módon való befecskenedés által, az használja e czeletra a már több mint 20 év óta ismert

AVENARIUS szabadalmazott

Carbolineumát

és óvakodjon az értéktelen utánzatok vételétől. Árjegyzéket ingyen és bérmentve küld:

AVENARIUS R. carbolineumgyára

Bécs, III. Hauptstrasse 84.

508 9—10

1584. tk. 1898.

Arverési hirdményi kivonat.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint Spiegel Albert végrehajthatónak Marton Balázs elleni végrehajtási ügyében 125 frt lőke, ennek 1896. május 1-től járó 6% kamatai; 6 frt 25 kr. óvási, 1/8% váltódíj 13 frt 30 kr. perköltség, 10 frt 80 kr. végrehajtási kérelmi; 8 frt 60 kr. végreh. foganatosítási. 7 frt 70 kr. árverés foganatosítási, 9 frt 95 kr. árverés kérelmi költségek behajtása végett a n-kanizsai kir. törvényszék (perlaki kir. járásbíró) területén levő a m-csányi 2603. szjtkvben foglalt 154 hrsz. ingatlanak Marton Balázs nevének álló 1/8-ad része 23 frt 25 kr.; az u. o. 2593. szjtkvben foglalt 2440/a. hrsz. ingatlan 116 frt; az u. a. szjtkvben foglalt 2498/b. hrsz. ingatlan 51 frt; az u. a. szjtkvben foglalt 3218/a. hrsz. ingatlan 6 frt; a m-csányi 533. szjtkvben foglalt 2478. b. hrsz. ingatlan 75 frt; az u. a. tkvben foglalt 2496/a. hrsz. ingatlan 24 frt, végül az u. o. 2592. szjtkvben foglalt 3227 hrsz. ingatlan a végreh. törvény 156. §-a értelmében egészben 198 frt kikiáltási árban M-Csány községhezánál

1898. évi július hó 21. napján

dr. Kemény Fülöp felper. ügyvéd v. helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

Kikiáltási ár a fent kitelt becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral kiküldött kezébe letenni. Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben még pedig első az árverés jogerőre emelkedésétől számítva 30 nap alatt a másodikát, ugyanattól 60 nap alatt a harmadikat, ugyanattól 90 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

A kir. bíróság mint tkvi hatóság. 574 Perlak, 1898. évi márcz. hó 21-én.

Arverési hirdmény.

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság Hergár István éspéres-plébános mint a szt-máriai miscalapítvány kezelője végrehajthatónak Amadori Rafael végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében 245 frt lőke, ennek 1895. évi május hó 16-tól járó 8% kamatai; 39 frt 45 kr. per, 8 frt 80 kr. végrehajtás kérelmi, 12 frt 20 kr. végrehajtás foganatosítási, 10 frt 30 kr. már megállapított árverés kérelmi s ezuttal megállapított 10 frt 30 kr. újabb árverési kérelmi költségek behajtása végett a n-kanizsai kir. törvényszék (perlaki kir. bíróság) területén levő, az al-mihályoveczi 143. szjtkvben foglalt 232, 994, 2285. és 2288. hrsz. ingatlanok s hozzátartozó legelő és erdőilletmény együttesen 340 frt kikiáltási árban az Al-Mihályovecz községhezánál

1898. évi július hó 15. napján

Grész Alajos ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen elfognak adatni.

Kikiáltási ár a fent kitelt becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírral kiküldött kezébe letenni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben, még pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítva 15 nap alatt, a másodikát ugyanattól 30 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 45 nap alatt minden egyes részlet után az árverés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni. 575 1—1

A perlaki kir. bíróság mint tkvi hatóság.

517/vh. 1898.

Arverési hirdmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbíró 1897. évi 10750/P. 97. számú végzése következtében Rochlitz Tódor pozsonyi ügyvéd mint a vb. »első magyar jégkár biztársaság mint szövetkezet« csődötmegegnok javára, Novák Vincze n-stefaneczzi lakos ellen 63 frt 53 kr. s jár. erejéig 1897. évi nov. hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 370 frtra becsült 2 kanczaló és 1 kancza csikóból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. bíróság 3449/P. 1898. számú végzése folytán 63 frt 53 kr. tőkekövetelés, ennek 1891. évi október hó 25. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 14 frt 50 kriban bíróság már megállapított költségek erejéig a helyszínen vagyis Nagy-Stefaneczen leendő eszközözlésre 1898. évi július hó 15. napjának délutáni 3 órája

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni. 581

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le és felülfoglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is foganatosíthatni fog.

Perlakon, 1898. évi július hó 1-én.

Sós Frigyes,
kir. bír. végrehajtó.

SZIVATTYUK

mindenme, házi nyilvános, mezőgazdasági és iparüzélokra.

UJDONSÁG!

Bower-Barff-féle szabadalmazott inoxydálási módszer szerint inoxydált szivattyuk rozsdá ellen védve.

Árjegyzéket
ingyen és bérmentve

W. GARVENS, Wien.

I. Wallfischgasse 14. sz.
Schwarzenbergstrasse 6 sz.

MÉRLEGEK,

legujabb javított rendszerű tizedes százados és hídmerlegek fából és vasból, kereskedelmi közlekedési, gyári, mezőgazdasági és ipari czélokra. **Embermérlegek, mérlegek házi használatra, bárommérlegek.** Commandit-társaság szivattyu és mérleggyártása.

Egy 13—14 éves jó házból való fiu **tanonc**-nak vagy **gyakornokul** felvétetik

Todor Róza

fűszer és üvegkereskedésében
Csáktornyán.

568 3—3

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedürzsölésment alkalmazzatik köszvényél, csúznál, tag-szagatásnál és megheuleskenél és az orvosok által bedürzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorlat Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegbenkénti árban majdnem minden gyógyszerárban kszletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kisebbetkü utánazt van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cejegyzes nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi hogy a perlaki kir. járásbíróság 1897. évi 5922/p. 98. számú végzése következtében Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd által képviselt a muraközi takarékpénztár javára Ovesár Bálint novákoveczi lakos ellen 31 frt s jár. erejéig 1897. évi október hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 330 frtra becsült 1 pajta, széna, szalma, 1 sertvésöl, kukorica és 1 szekérből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbíróság 98. V. 61. sz. végzése folytán 30 lökekövetelés, ennek 1898. évi február hó 1. napjától járó 8% késedelmi kamatai erejéig a helyszínen vagyis Novakoveczen leendő eszközlésére

1898. évi július hó 14. napjának délutáni 3 órája

határidőül kítüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120 §. értelmében ezek javára is foganatosíttatni fog.

Kelt Perlakon, 1898. június hó 30-án.

Sós Frigyes

kir. bír. végrehajtó.

578 1—1

576 1—3

Butor eladás.

Med. Dr. S. J. Österreicher alsó-domborui orvos halála s özvegyének elköltözése folytán, az összes butorok u. m.: **ó német háló és étkező szoba, salon-garnitúra, zongora, rendelőszoba, vendégszoba, továbbá könyvek, orvosi műszerek, lámpások, tükrök, képek** stb. jutányosan eladatnak.

Közelebbet **Özv. Dr. Österreichernénél Alsó-Domborun,** (Zala m.)

577 1—3

Birtok bérbeadás.

Mura-Szent-Kereszten mintegy

100 HOLDAS BIRTOK

f. évi szeptember hótól

bérbe adandó esetleg **eladó.**

Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Oszterhuber László

földbirtokos, Mura-Szent-Kereszten.

Perlak község előljárósága.

1376. sz. 1898.

Árverési hirdetemény.

Perlak község előljárósága részéről közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező

Ottoki korcsma épülete s beltelke

1898. július hó 31-ik napján délelőtt 9 órakor a község házában három évre bérbe adatik. Bérleti idő **1899. január hó 1-től 1901. decz. végéig.**

Kikiáltási ár 300 frt.

Egyéb feltételek a községi irodában hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Perlakon, 1898. július 6-án.

Zala József

jegyző

579 1—3

Glavina András

bíró

Perlak község előljárósága.

1442. sz. 1898.

Árlejtési hirdetemény.

Perlak község tulajdonát képező nagyvendéglő emeleti részének helyre állítása s tatarozása céljából szükséges munkálatok biztosítása végett **folyo év július hó 20-ik napján délelőtt 9 órakor** a község házában nyilvános szóbeli árlejtés tartatik.

Az összes munkálatok kikiáltási ára a költségvetésileg előirányzott 866 frt 60 kr.

Egyéb feltételek s tervek a község házában megtekinthetők.

Perlakon, 1898. július 6-án.

Zala József

jegyző

580 1—2

Glavina András

bíró